

Յ Է Լ Ե Ք

ՄՈՒՍՍՎՎԵՐ

ՐԻՍԱԼԷՅԻ ԻԼՄԻՅԷ, ԷՏԷՊԻՅԷ, ՍԱՆԱԻՅԷ, ԹԻԻՃԱՐԻՅԷ, ՀԻՔԵԱԵԷ ՎԷ
ՄԷՊԱՀԻՍԻ ՄԻԻՖԻԻՏԷՅԻ ՍԱԻՐԷ

Ինտանդիկէթին, վէ խաւսուսիլէ պիր
դաւմ վէ միլէթին ուլում ու տխրա-
դը համուտէ պապինաէ թէգատտոււմ
ու թէրագգըտթընա խըտմէթ, վէ օլ
պապուտէ պիր նէվի համիկէթ ու մուտ-
վէնէթ էթմէք տիր էն մէմաուհ վէ
մանէվի տիրէթտէ օլան էօլմէզ էսէր:

Չունքի պու եօլտա օլան ուլու հիւ-
մէթ սահիպէրի պիրէր քէօք տէմէք
օլուպ, ֆիլիպէր, տալլար, վէ շիւպէ-
լէր, վէ անէրտէն հաւսուլա կէլէն
մէյվէլէր, օ քէօքլէրին եատիկեալը
բիւրասարը տըր, վէ նէվի պէշէրին
իւլլիկէթի, վէ սէատէթի հալի խէ
անլէր իլէ պազը գալըր:

Պու մանէվի էսէրլէրին խատիւմ, վէ
պանիլէրի էօլիւր ամմա խիմլէրի էօլ-
մէզ . . . վիճուտի մահվ օլուր ամմա

գայտի տիրմէզ, վէ պիրէրճէ ըր-
գապէթլէր, կէճուկէճոն մուտալիֆէթ-
լէր, վէ էնվաթ թահգիրամիզ հալլէր
վուգու պուլուր իտէ տէ, էէնէ շէրէֆ
ու գըյմէթինի զայպ էթմէզ. թաճ-
լար իլէ միւքեաթաթլանըր, էպէտի-
լիք շէլէնկի գալանըր, վէ տահա տէ-
նէլիւմ մի. կէօյտէ մէլէքէլէրտէն պի-
լէ մէահ ու տիրտիշ սէտալարը պլըր
պիր բուհ, վէ հէմ տէ մուգատտէն
վէ փաք բուհ տուր ճուլար . . .

Վէ թէսրիլի թէվսիլի թէէսիրլէրի-
նէ կէլինճէ, տքսի թօի կիւլլէսինտէն
1,530,000 քէրրէ զիեատէ չափուգ
էթիլիլ օլտուղու իլմի հիւրմէթի թա-
պիլէ մուտլիլիլէրի թարաֆընտան քէշֆ
օլունան շաւգտան տա սէրի իւլ ինթի-
շար տըր:

Իշխե Գայսէրիյէտէ պուռնտան 35 սէնէ ագտէմ, միւթէվէֆֆա Արզը-
եան Սարգիս Էֆէնտինին Էսէրի սէ-
մէրէյի հիմմէթի իլէ քիւշատ օլունան
մէքթէպի ֆէվզ Էլ ատէ պու գու-
պիլտէն պիր Էսէր տիր:

Հիշ պիր վագրթտա շավգ կէօրմէ-
միշ պիր գարանլըգ մահալին, Էնվարը
աֆիթապ իլէ պիրտէն պիրէ թէնվիր
օլունմասը, ինտանա նէ տէրէճէ պախ-
շը հայրէթ վէ մէսէրրէթ Էտէր իսէ,
զիքր օլունան մէքթէպ տախի Գայսէ-
րիյէտէ այնը սուրուր ու հուպուրու
վէրմիշ, վէ Էհալի իւզէրինտէ վու-
գուա կէլէն խահիշ իսէ հատտը իթի-
տալը կէշմիշ իտի:

Էօմիւնտէ Էրմէնիճէ թէքէլլեմ
նէ օլտուղուն պիլմէտէն պիր խալգ ի-
շինտէ, թէմիշ, վէ պիր քիթապի լի-
տան իլէ չօճուգլարըն պիւլպիւ կիպի
շագըմալարընը, Էլան տիւնեա տու-
րուր տա կէօյ տէօնէր իթիգատընտա
պուլունան Էհալինին, իշ վէ ախզուի-
թալարընը պիթթէրք խընճ ախընճ
մէքթէպէ տօլուպ տա, Էվրօպատան
ճէլպ օլունմուշ օլան քիւրրէյի ալգ
իւզէրինտէ, Ուսումնական աշխար-
հագրոյթ ինն տէրսէրինի քէմալը հայ-
րէթ, վէ սիւքիւնէթ իլէ իսթիմա գըլ-
մալարընը:

Վէ վանքլարտա Վարդապետէր-
տէն, վէ քէօշէ պուճագ պուլունան
թէք թիւք գրագէտլէրտէն մախտա,
հէր նէ ճինտէն օլուր իսէ օլտուն, Է-
լինէ պիր իլիմ քիթապը պիլէ ալմաղ,
վէ Էօյլէ քիթապլար պուլունուր օլ-
տուղունու տա թանըմաղ օլան պիր
Էհալի իշինտէ, ամէլիաթ իլէ իճրա
օլունան հիքմէթի թապիյէ տէրսէրի-
նին, վէ ճարսասանոյթ ինն, վէ քարո-
յական քնական փիլիսոփայոյթ ինն
տէրսէրինտէ, վէ եաղըլան մէշուր

գրաբաւ վէ աշխարհաբաւ շարադրու-
թիւնլարտա կէօրիւլէն պէլաղէթ ու
քէմալէթին իսէ, օ՛ վագթըն հիւք-
միւնտէ իսթանպօլտա նէշը օլունա
կէլէն Հայաստան նամ զագէթէ սիւ-
թիւնլէրինտէ աքս Էյլէմէլէրինին, տէ-
րէճէյի Էհէմմիտէթինի աննամագ իւզ-
րէ, օ՛ կիւնիւ վէ օ՛ հալի շիմտի պիր
թատապվուր Էթմէմիղ քեաֆի տիր:

Իսթիւարլարըն պաշ աշըպ վէ Էլ
գալարարագ «Ճա՛ Բապպ շիւքիւրլէր
օլտուն քի, Էօլմէտէն պիզէ պու կիւնիւ
տէ կէօսթէրալին» տէեու Էթտիքլէրի
նիաալար, տէլի գանլըլար թարաֆըն-
տան «պարի պիզ պու լութֆտան մահ-
րում օլաու իսէք, քիւշիւք գարտաշ-
լարըմըղ նաիլ օլտուն» տէեու կէօս-
թէրիլէն ֆէվզ Էլ ատէ արզու վէ չա-
պալար, վէ ատի մէքթէպ չօճուգլա-
րընտա իսէ, օ՛ սընըֆա տախիլ օլմագ
իւզրէ կէօրիւլէն ճէհա ու իգտամլար,
նագշ ու թաարիֆէ կէլիւր շէյլէր տէ-
յիլ իտի:

Իշխե պու կիւնքի կիւն պիր ուճու
Էվրօպա, վէ Ամէրիգանա սէր չէքէն,
վէ իֆթիլար Էտէրէք սէօյլէրիլ միւ-
քիմիլին տախի հէր թարաֆընտա սէ-
շիլէն Գայսէրիյէլիլէրին թէգատտիւ-
միւ Էսպապը, իւք տէֆա մէքթէպի
մէզպուր իլէ պաշլաեւրպ, համիսի
միւթէվէֆֆայը մումաիլէյհ Արզըեան
Սարգիս Էֆէնտի, վէ միւտէրրիսի տա-
խի Արթ. Տէր Մարաիբոս Հայր տըր:

Պէօյլէ պիր Էսէրի միւսմիր սահիպ-
լէրինին իլէլ Էպէտ զիքրինի եատ, վէ
նամը նամիլէրինի սահայիֆի քիւթիւ-
պէ ալթուն հիլլէր իլէ գայտ Էթմէք
իւզրէ, ալէլումում միւննէթտար պու-
լունտուղումուզու, վէ իշխե Էօլմէզ
Էսէր գաղանմագ իւզրէ պէօյլէ ուլու
հիմմէթլէրտէն իպրէթ ալմամըզըն
լիւզիւմիւնիւ իգրար ու իթիրաֆ Էթ-
մէմէք ճաիզ տէյիլ տիր:

ՏԵԼԵՄԱԳ

Օնիւյիւննիւ նիւսիսէն skիւմ (սա. 100)

«Թահարրի էթտիյիւմ իւմի պէն անըն իւզէրինտէ պուլտոււմ. վէ ֆաղիւթ հազ- գընտա հիսս էթտիյիւմ մուհապպէթի՝ գալպիմէ իւհամ էտէն տէ իլթէ օ՝ քէն- տիսի տիր. պու տազըգատան հիւր օ- լուպ, վէ սիւ տախի գայտտան էզատէ սինիւ. սիւլէրտէն անճագ սամիմի թէ- վէճճիւհիւ գալպիինիլի թալապ էտէրիւմ: —

«Պիր Լահզէ զարֆընտա մէրարէթի շէ- տիտէյի էսէֆտէն, ֆանիլէրին անճագ հիսս էտէ պիլիր օլտուգլարը պիր բիւր մէսէրէթ քէյֆէ թէհապվիւլ էյլէտիւմ. գիրա պիր թէհիլթէյի միւտհիշէտէն խէ- լաս օլուր, վաթտնըմա եազլալըր, վէ օ- րաեա ափտէթ իշիւն մուապէնէթ պու- լուր իտիւմ, վէ պէնի անճագ՝ ֆաղիւթիին հուպպու մուգատտէսի իլէ սէվմէքտէ օ- լան պիր զաթ իլէ մասն պուլունտու- ղումտան տօլաեը միւթէսէլլի օլմագտա, վէ խիւլասէյի քելամ Մէնտօրու պիր տահա դայպ էթմէմէք իւզրէ սուլտու- ղում իշուն հէր պիր շէյէ մալիք պու- լունմագտա իտիւմ:

«Ազայէլ գոււմալ սահիլ իւզէրինտէ ի- լէրտէն, վէ պիւպ տէ էնսէսինտէն կիտէ- րէք սէֆինէեէ բաթիւլ օլտուգ. քիւրէք- ճիլէր տուրղուն տալիալարը վուրուպ եարարար, վէ պիր ընճ խաֆիֆ եէլ- քէնլէրիմիլ իլէ օյնալարապ՝ վէ կէմիմիլէ խէ հաեաթ, վէ էն կիւզէլ հարաքեաթ պաիւլ գըլարապ, Գըպըրս ճէգիրէսի պիր- տէն պիրէ նապէտիտ օլուպ ուզար իտիւ:

«Պէնիւմ հիսսիեաթըմը աննամագ ազ- մինտէ պուլունտան Ազայէլ, Գըպըրսըլա- րըն ախլեազը հազգընտա օլան էֆքեա- րըմը արաշտըրտը. օրասընտա կէնճիլի- մին նէ տէրէճէ մուսաթարալար իշինէ տիւշտիւյիւ իլէ պէրապէր տէրունի գալ- պիւմտէ գուհուր էտէն ճէնք ու ճիտալը սատէտիլանէ նազլ էյլէտիւմ. ֆըսգ ու ֆիւճիւր հազգընտա իզհար էթ- տիյիւմ տէհէթի կէօրէրէք եիւրէյի ալթ իւթ օլուպ — եա Աստղիկ, տէեու

նիսա էթտի. սիւտէ, վէ ֆէրզէնտինիլ- տէ տէրքեար օլան գուվվէթ մաալիւմիւմ տիւր. նասըլքի սիւլին մէզպահլարընըզ իւզէրինտէ պուլտուր թիւթտիւրտիւմ. լաքին ճէգիրէնիլ էհալիսինն նէյիմաթը մանուպէլէրինտէն, վէ էյեամը այաույի մէսէրրէթիինիլտէ գուհուրա կէլէն ահվա- լը պիլէտէպանէլէրինտէն թէնէֆֆիւր է- տէր օլտուղում իշուն մաազուր պուեու- րունուգ: —

«Պատէհու Մէնտօր իլէ եէրին վէ կէ- յիւն խալգ օլունմասընըն սէպէպի էվ- վէլլի օլան, գուտրէթի գատիւն, վէ ճիւմ- լէեի միւնէվվէր գըլըպ տա եինէ քէնտիւի նամագտոււմ գալան օլ պէսիթ, պիհատու վէ լաեու թէպէտուէլ պուլունան նուրու պի նիհաեէ, վէ աֆիթապըն էճաաիը քիւլլիւյէեէ գիեապալս օլտուղու միսիլ- լու, էզհանը ամմէեի տէ թէնվիր էտէր օլան օլ միւալլա հազըգաթը սւմուլիյէ իւզէրինէ սէօյլէլլի իտի: Վէ իւպլէ մա- գալ պիրլէ — օլ նուրը շէֆֆաֆը կէօրմէ- եէն քիւմէնէ, սէնէնին նէյէ այլարընտա գիեայը շէմստէն մահրում օլան ինսանլար կիպի, էօմիւնիւ պիր գօեու կիճէ իշին- տէ կէշիրմէքտէ պուլունան անտտան տօղմա քէօրէ պէնզէր տէր իտի:

«Քէնտի քէնտիսինի պիր ազըլը եէրի- նէ գօր իսէ տէ, ազըլը եօգ տուր. հէր շէյի կէօրիւրիւմ զանն էտէր, պիր շէյ կէօրմէքսիլին էօլիւր կիտէր. օլսա օլսա կէօրտիւյիւ՝ պուլանըզ վէ սաթիթէ շէօ- լէլէր, վահի կէօլիլէր, վէ ասըլըզ թա- սավիրի վէհիմէլէր տիր: Իշթէ տտիւմ հապայի նէֆալէրինտէն, վէ իւզսայը թէ- խայիւլէրինտէն թահրիք օլունան քիւմ- սէլէր հէֆ պէօյէ տիր: Բուլի ղէմինտէ օլ նաթըգայը էպէտիյէ իլէ խաթիւարէ էտէն, անը սէվէն, վէ օնա իթթիպա էյլէեէն ղէվաթտան մաիտա մէրտի ասըլ եօգ տուր:

«Խայրէնտիլ օլտուղումուզ հալտէ պի- ղէ իւհամ էտէն քէնտիսի օլտուղու կիպի, պէտէնտիլ պուլունտուղումուզ թազ- տիրտէ տալի, պիլի թէվպիի էյլէեէն եինէ քէնտիսի տիր. ազըլըմը տա, էօմ- իւմիւլ կիպի անտէն մէվհուպ տուր:

Օ՛ պիր նուր Ովկիանոսունա մանէնտ օլուպ, պիգիմ ֆիքրլէրիմիզ խէ անըն եանընտա տէնիզլէրտէն հուսուլա կէլէն, վէ եինէ սալընա րիւճաթլա մահվ օլուպ կիտէն չայլարա պէնզէր: —

«Վագաա պու միւքեալէմէնին հիքմէթի ամիգէսինի հէնուզ արիզ էտէմէզ իտի ի-տէմ տէ, պիլէմէմ անտէն նասըլ պիր սաֆի վէ սալի թէէսիր հիսս էթմէքտէ իտիմ. գալպիմին անընլա եանմագտա, վէ հէր սէօզիւնիւն իջինտէ պիր հազըգաթ փարլամագտա օլտուղունու աննար ըտմ:»

«Քէզա իլահլարըն, գահրամանլարըն, շաիրլէրին պիտաեթինտէն, վէ իւմիտնը ճէնէթաէն, սու թուֆանընտան, վէ ճինսի պէշէրին թէվարիսի իպթիտաի-եէսինտէն, վէ էրվահը էմլթըն տալար օլտուգլարը նէհրի նիտեանտան, վէ ճէ-հիմի սիճնտէ միւլհիտլէրէ թէրթիպ գը-լընան էպէտի իսքէնճէլէրտէն, վէ ֆիր-տէվսի պէհլըթտէ դայ էթմէքտէն պիլա խալֆ սատըգլարըն կէօնէնմէքտէ պու-լունտուգլարը հուզըրը սէատէթտէն պահս էտէրլէր իտի:»

«Ագաէլ իլէ Մէնտօր մուհալէրէտէլէր իքէն, բուի տէրեատա տալկալար իլէ ույնալարագ քէօթիւրտիւպ գոտարթմագ-տա օլան, պիր թագըմ գէրին, վէ նիւ-կիուն փուլլու եօնուս պալըգլարը կէօր-տիւք. Տրիտոնլար տաիթ՝ պիւքիւմիլէ էստաֆը հալէպունիտէն օլան պօրուլա-րընը չալարագ, անլէրին արգասընտան կէլրլէր, վէ գարտան պէեաղ տէնիզ ոյ-կըրլարընը՝ կէօզլէրինտէն նար, վէ ա-ղըզլարընտան պուլսար բիւսկիւրէրէք, վէ արգալարընտան տէնիզ իւզէրինտէ պիր վասի չըղըր քիւչաա էտէրէք, չէք-մէքտէ օլտուգլարը Ամիթարիտէնին արա-պասը էթրաֆընը իհաթա էտէրլէր իտի:»

«Իլահէնին արապասը, ֆիլ տիշինտէն

գիւտտէ սէֆիտ, վէ թէքէրլէքլէրի ալ-թուն օլտուղու պէտիտ պիր աճաիպ լէ-յէն րէսմինտէ օլուպ, Օ՛ տուրկուն տէ-նիզ իւզէրինտէ, զանն էտէրսին քի ու-չաեօր իտի. վէ պաշլարը էգհար իլէ միւք-վլ պիր թագըմ բէրլէր տաիթ, ումուգ-լարընա տէօթիւմիւշ կէյսուլի տիլճուլէրի նէսիմտէն թէմէվիւճ էթմէքտէ օլտու-ղու հալտէ, եիւզէրէք արգասընտան կէ-լրլէր իտի:»

«Իլահէ տալկալարա հիւքմ էթմէք իւզ-րէ պիր էլինտէ պթուն ասա թութար, վէ տիկէր էլլլլէ իսէ կէօյսիւնտէն ասը-լարագ մէմէ էմլէքտէ պուլունան օլլու Պալէմօնու գուճագլար ըտը. միւթէպէ-սիմէ, վէ պիր լաթիֆ վագարա մալիքէ օլան լիգասը. ազղըն բուզիկեարլարը, վէ գարա գասըրլալարը գաչըրըր իտի:»

«Տրիտոնլար՝ ալթուն տիգկիւնլէրինտէն թութարագ, այլըրլարը չէքմէքտէ օլ-տուգլարը կիսի, հալտաա թէմէվիւճ էտէր օլան պիր պիւսիւճէք, վէ ալ րէնք բէրտէ իսէ, պիթ թէնֆիլի արապասը ի-լէրի սիւրմէնէ գաստ էտէն խաֆիֆ բու-զիկեարլարտան նիմ սիւրէթտէ շիշմիշ իտի. թիւնարէվ Եւոդոս տաիթի դամբին, վէ իւրչըմիսք օլարագ հալտաա կէօրիւնմէք-տէ իտի. պուրուլուգ վէ դամիսք սու-րէթի, միւտհիշ սալթը, սըգ վէ սար-գըգ գաշլարը, վէ պիր գօեու վէ քէսքին ճէհիմ իլէ մէմու կէօզլէրի, զապթ օլ-մազ չէմալի բուզիկեարլարընը թէսքին գը-լարլար, վէ պուլուլթլարը թար ու մար է-տէրէք տաղըտըրլար իտի. հաթթա օրա-տա իլահէի կէօրմէք իւզրէ հիպէթլի նի-հէնքլէր, վէ պահրի մէսիիլէր, թուզլու տալկալարը էմիպ, վէ պուրուլարընտան տըշարը բիւսքիւրէրէք ամիգի կիրտապը զարլարընտան, պիլ շիթապ տըշարը տէօ-թիւլմէքտէ իտիլէր:»

Խ Ի Ի Լ Ա Ս Է

Տեղեմագ նագլինե միւսաշիրերէ կիրիտին ներմէք ու պերեքերին, հնալինն այն ու տտերին, վէ Մինոսուն նըզամարը ազըլանեսինն պուտուդու հիւսնիւ զապուլիեքի պեւան էյլէր : Կիրիտէ հինի մուվասալարտա, Մէլիք Իգոմենեսին պիր անտը դարկալ սեպեպիլլէ օղլունու գուրպան էքմեսինտէն պիլ ինֆիւլ, հնալինն անը բարտ ու քեպեփտ պիրլէ, եերինէ ախէր Մէլիք ինքիխապ էքմէք իսքետիքլերին, վէ ճեմիաք իջինէ կիրեքէք ենվաի եարըլարտա ֆիւքունաք զազանլալ, վէ ինքիհասընտա տաիի իքքիւնարլարըն սիւալ էքտիքլերի մեսաիլի սիւեսիլէ վէ ետեպիլլէն ազըլանէ ճեմալալ վերմեսինտէն տօլաւը, քէիսի մեճլիս բարաֆընտան քենտիսինէ մէլիքլիք քէքլիֆի ետիլտիլինի իֆատէ ետէր :

ՊԵՇԻՆՃԻ ՊԱՊ

«Պու մէնզարէնէ հայրէթլէ տըզգաթ էթտիքտէն սօնրա, պուլուլթլարտան, վէ տէնիլ տալկալարընտան հէնուլ սէչէմէմէքտէ օլտուզունուլ կիրիտ ճէզիրէսինին տաղլարընը կէօրմէյէ պաշլաաըզ . պիր դօճա կէյլիյին օրմանլարտա կէզլէր իքէն շիւպաթը միւթէատտիտէսի օլան պուլլանուզունու արգասընտան կէլէն կէնճ կէյիքլէրին պաշլարընտան եօգարը թուլթար օլտուզու կիպի, չօգ սիւրմէեիւլ, ճէզիրէնին ճիւպալը սալրէսի միւանընտա սէրէֆրազ պուլունան իգա տաղընըն զէրվէսինի տէ միւշահատէ էյլէտիք . վէ սասիլի ճէզիրէ իսէ, պիլթէտրիճ սարիճ վէ պիր տոհիթիճատրօնա միւշապիճ ուլուրէթտէ կէօրիւնլար իտի :

«Գըպլըս ատաաը նէ գատար մէթրուք, վէ զայրը մուտուլը պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ, կիրիտ տեսլէթի տէ օ գատար միւնպիթ վէ մէզրու, վէ էհալլինն ճէհտ ու զայրէթի սէմէրէսի օլմագ իւզրէ մահաուլթը միւթէնէվվիա իլէ մէմիւլ իտի, հէր թարաֆըմըզտան կիւղէլ գարիլէլէր, շէհիրվարի գատապալար, վէ մէշուլը պէնտէրլէր կէօրիւնիւլ, քետրիկուզար րէնճպէր սէքէնէսինին, էսէրի տէսթի իլէ միւզէյէն օլմեսան հիլ պիր արապիլի մէթրուքէնէ լասթ օլմագ իտիք :

«Սապան տէմիրլէրի հէր եէրտէ տէրին խարգլար աշմըլ օլուլ, օրտաընըն խալգը, տիքէն, խարխաշաք, վէ արաղլիեի թուլթան սաիր եասանի կիւահ նէ իտու-

յինի պիւլէզլէր . տէրին տէրէլէրին իջինտէ ճարի օլան չայ քէնարլարընտա վազը, օթլու եայլագլարտա պէօլլարմէքտէ օլան սըզըլարը, վէ պիր թէրէ զահրիտէ եանըմագտա պուլունան տալարլարը, վէ զանի Դեմետրէնին մէվահիպի ճէօմէրտանէսի օլմագ իւզրէ, սարը սարը պաշագ կէօթէրէն էքիլլէր իլէ գապլանմըլ օվալարը, վէլ հասըլ ինտանլարըն տէֆի գասալէթի իչուն պաղպանլարա, Դիոնիսին նիմէթի լէզիզսինի վատ էտիւլ, վէ հէնուլ պիր կիւղէլ րէնք քէսալ էթմիլ պուլունան իւզիւմ սալգըմլարը, վէ ասմա տալլարը իլէ թէզէյիւն էտէն տաղլարը, սիւլ մահզուզիլէ սէյր ու թէմաշա էյլէտիք :

«Մէնտօր պաշգս տէֆտաա կիրիտի կէօրմիւշ օլտուզունու պիլ պէեան մալլումաթընը պիլզէ շէօլլէճէ նազլ էյլէտի : — Պիւթիւն էճանիպին թէհայեիւրիին ճալիս պուլունան, վէ եիւզ տաէտ շէհիրլէրի իլէ քէսալի շէօհրէթ էյլէմիլ օլան իշպու ճէզիրէ, տէտի . նէ գատար տաքէսիր իւլ նուֆուս օլտա, էհալլիսինի զահմէթսիզճէ տօեուլուր . նիչուն քի իշպու մէզրաա էհիլ զիւրրաեա քէնտի պէրէքեաթընը զանիմէթլէ նիտար գըլմագտան եօրուլմագ պիւլմէզ, վէ լահմիտէ մէմիւլ օլան ֆէյզ իսէ թիւքէնմէզ :

«Պիր էօլքէտընն սէքէնէսի զայրէթէլ վէ չալըշլան օլտուգտան սօնրա, նէ գատար քէսրէթի տէ օլտա, պէրէքէթի տալի օլ գատար զիւատէ կէօնէնիւլ եէք տիկէրինի գըսգանմագլըլա մահալլ գալմագ :

չուն քի չէֆագագաթը մատերիմիզ օլան արզ, զահմէթլէրի իլէ մահսուլինէ քէս-
պի խթիհգագ էթմիլ պուլունան էվլա-
տընըն ատէտինէ նիսպէթլէ պէրէքեա-
թընը արթըրըր. ինսան գըսմընըն մէն-
պաի սէֆալէթի հէկեանէսի օլան չէյ,
քէնտիլէրինին չէօհրէթէրէսթ, վէ թա-
մաքեար օլմալարը տըր. նէվի պէշէր հէր
չէյէ մալիք օլմազ իսթէր, վէ պաիսի սէ-
ֆալէթլէրի օլան խուսուս տա, իշթէ
ֆազլայը նաֆիլէեէ խահլէկէր օլմալարը
տըր. էկէր պիր էօմիլ սատէկի սիւր-
մէքլէ, վէ անճագ հալաիճի զարուրլյէ
թէհիլէ էթմէքլէ գանաաթ էթսէլէր իտի,
օլ գէման հէր թարաֆտա զանիմէթ,
մէսէրէթ, հուզուր ու իթթիֆագ կէօ-
րիւլէճէյի պէտիհի իտի:

«Իշթէ միւլիւքիւ տէհրին ճիւղէսինտէն
տալի վէ ագիլ օլան Մինոս, պու ճիհէ-
թի բէք էյի տէրք էթմիլ օլմազտան նա-
չի, տէրուհի ճէղիւրէտէ միւճիպի իսթիլ-
րապ օլմազ իւզրէ հէր նէ քի կէօրիւր ի-
սէնիլ, անըն էսէրի սէմէրէյի գալանինի
օլտուզու տէրքեար տըր: Աթֆալըն թէ-
ալլիւմիւ իշուն թաեին էթտիլի ուսուլու
թէրալլիլէ, ճիւմէ՝ սըհհէթ ու գուվլէթ
կէթիլիլ, վէ վազթը թըֆըլիէթտէ սա-
տէլլիլ, գանաաթ էհիլլիլ, վէ զայրէթ-
քէշլիլ մէշգ էթտիլիլ. գիրա անլէր, ին-
սանըն զիհինի, վէ ճիւմինի թազեիֆ
էտէն չէյ, հէր նէվի սըֆազաթ տըր տէ-
եու պիլիլ օլտուզլարընտան, սիւպ-
եանա՝ ֆազլիլէթ իլէ եէնիլմէզ օլմանըն,
վէ ուլու շան գազանմանըն սէֆասընտան
պաշգա չէյ թէքլիֆ էթմէզլէր:

«Պուրասընտա չէճաաթը՝ եալընըզ մու-
հարէպէ թէհլիքէլէրինտէ օլան հէլաքը
թահգիլէ հասար էթմէեիպ, իլլա աշըր
զէնկինլիլ, վէ չէհվանիէթի մաանու-
պէեի տալիլ փայիմալ էթմէք իշուն իս-
թիլալ էտէրլէր: Թալաիֆի սաիրէնին
ճէգասըզ պըրագտըզ իւշ չէյ, եանի
նանքէօրիլէք, բիեա վէ թամա տալիլ
կիրիտ տէ միւճագաթ գըլընըր:

«Անճագ՝ իշթիլալ ու նաուլէթէ կէ-
լինճէ, զապթ ու րապթընա պուրաճա

պիր լիւզիւմ եօզ տուր, զիրա պուլնար
կիրիտ ճէղիլէսինտէ թանըլիւ չէյլէր տէ-
յիլ տիր. պուրասընտա կէրչի հէր քէս
չալընըր իսէ տէ, զէնկինիլէք արգասընա
տիւլմէեի հիշ պիր քիմսէ խաթըրտան պի-
լէ կէշիլմէզ, վէ հէր պիր ֆէրտ, ասու-
տէ, վէ տաֆիլի իշթիեաճաթը լազըմէ
օլան լէզիլ, վէ միւնթագալ թէսյեիւշիւ
պօլ պօլ կէօնէնմէքլիլ, քէնտի զահմէթ-
լէրինէ միւքեաֆաթը քեաֆիլէ սաեարար:

«Պուլնարըն իշինտէ, նէ՝ էշէայը կիրան
պահա, նէ թօնթուրագլը բուպա, նէ՝
զիեաֆէթի լէզիլ իւլ էթիմէ, վէ նէ տէ
եալտըզլը սէրայ վէ խանէ մագպուլ օլա
պիլիլ. էլպիսէլէրի տիւլ, վէ նագըշըզ
օլարագ ինճէ թէլլի վէ կիւզէլ բէշքլի
եուն մաամուլաթընտան, վէ եէեէճէք-
լէրի պիր ճիւզի շարապ իլէ, քիֆաֆը
նէֆս էտէճէք գատար թաամլարտան ի-
պարէթ տիր. պաշը եէմէքլէրի՝ խուպըր
նէֆիս, վէ սայքի ազաճլարըն քէնտիլի-
յինտէն վէրիլ օլտուզու մէյվէյի լէզիլ,
վէ տալարլարընտան սազըլան լէպէնի
խալիս տիր. օլսա օլսա թէրպիլէ օլուն-
մամը օլարագ պիր ազ աուի էթ եէեիպ,
վէ պիւեիւք սըղըր սիւրիւլէրինին սէշ-
մէլէրինի, էմիլ գիրաթիլ թէգեին էթմէք
իշուն սագլարլար:

«Խանէլէրի թէմիլ, ուսուլապմիլ, վէ
սուրուրէնկիլ օլտուզու իլէ պէրապէր,
արալտէն արի տիր. մէհամէթլու մէյ-
մալըզլար՝ պուրասընտա զայրը մաալիւմ
տէյիլ իսէ տէ, օ՝ անճագ իլահլարըն հէյ-
քէլինէ ինհիսար գըլընմը օլտուզունտան,
խալգ օլ պագիլէրէ ալա օլան էպնիլէեէ
մանէնտ մէսքէն ինչա էթտիրմէքլիլէ ճիւ-
րաթ էտէմէզ:

«Կիրիտլիլէրին պիւեիւք սէրվէթի՝ քէն-
տի սըհհէթլէրի, գուվլէթլէրի, չէճաաթ-
լէրի վէ մէսլէքի սուլհրէրվէրանլէրի, վէ
իթթիֆագը ալլէ, հիւրիլէթի էհալլիլ
մէսքիւնէ իլէ, իշթիեաճաթը զարուրլյէ
պապիլնտէ զանիմէթ, գէվաիտտէն նէֆ-
րէթ, համարաթլըզա միւմարէսէթ, թէ-
քեաալիւտէն տէհէթ, վէ աուլ իլահլար-
տան մուխալէֆէթ կէօսթէրմէլէրի տիր:

«Պիր մէլիք հիւքիւմէթինն նէեէ միւս-
թէնէտ օլտուղունու Մէնտօրտան սիւսլ
էյլէտլիստէ — մէլիքին հիւքմիւ, տէտի.
թէպատսը իւզէրինէ էզ հէր ճիհէթ ճարի
օլուր իսէ տէ, քէնտիսի տախի գանօնու
ահքեստը քիւլլիւյէսի ալթընտա տըր.
մուհասէնաթ պապինտէ գուվէյի իս-
թիգլալիյէիէ մալիք օլտուղու հալտէ,
Ֆէնալըգ իչուն էլէրի պաղը տըր. գա-
վանինի մէվզուէ՝ պիւթիւն թէպաանը,
անճագ բէտէր մագաւնիտա գանըրմասը
չարթըյա, էն զիգըյմէթ էմանէթէր կի-
պի օնա թէսլիւմ էտէր. էվլէթ գանօն՝
պիր խալքըն քէնտի սէֆալէթ, վէ էտնա
խըտմէթէրի իլէ, պիր շախսը վաշիտէ,
վէ անըն քիպը ու սէֆահաթընա միւտա-
հէնէ էթմէսինի տէյիլ, իլլա օլ շախսըն
իւմ ու իթիտալը իլէ էքսէրիէթին հու-
սուլու սէատէթինէ ազմ ու զայրէթ էթ-
մէսինի իսթէր:

«Պիր մէլիք եւ քէնտի վազաիֆի միւզ-
թարէսլէրինտէն թէնէֆիւս, վէ եա-
խօտ ճէմիւթ ինտինտէ համլի գաւանին
օլանլարը թաազիւմ էթմէք խուսուսլարը
իչուն էլզէմ օլուն շէյլը միւսթէսնա օ-
լարագ, խուսուսլարը սաիրէտէ թէպաա-
սընտան ֆազլա հիչ պիր շէյէ մալիք օլ-
մամալը տըր:

«Պունտան մախտա, մէլիքին ճիւմէ-
տէն զիեատէ միւթէտէննի, թէնէթիւթը-
լիյին խաալի, վէ տարաթ ու սալթա-
նաթտան արի վէ պէրի պուլունմասը վա-
ճիպէտէն տիր. պիր մէլիք՝ տէյիլ քի սէր-
վէթ ու սաման, վէ զէվզ ու սէֆայը պի
փանան, իլլա ազլ ու զէքեա, սալաչ,
վէ շուն ու շէօհրէթ ճիհէթէրինտէ ահա-
տը նաաա ֆաիդ պուլունմալը, վէ խա-
րիճէն օրտուեա գօմանտա էտէրէք վա-
թանըն համիսի, վէ տախիլէն զիրի տէո-
թանընը խայրխաչ, քեսմիլ, վէ մէսուտ
գըլմագ իւզրէ անէրին հաքիւմի օլմալը
տըր:

«Իլահլար քէնտիսինի նէֆսի իչուն օլ-
մանըպ, խալգա խըտմէթ էթմէք իւզրէ
օ մագամա շաեէսթէ պուլունուսլ օլ-
տուղարընտան, էօմրիւնիւն հէր սաա-
թընը, քիւլլիւ իհթիմանընը, վէ պիւ-
թիւն հուսպու թամընը անճագ էհալի-

սինէ հասը էթմէյէ պօրճլու տուր, վէ
հիւքիւմէթէ տախի, ումուսուն խայրը
աչգընա քէնտի նէֆսինի ֆէտա էթմէք-
լէ սէզաւար օլմուշ օլուր:

«Մինոս՝ էհալիւի քէնտի անիլէսինտէն
զիեատէ սէվէր օլտուղունտան, գաւա-
նինի մէվզուէսինէ մուվաֆըգ հարաքէթ
էթմէքլիյի թէահհիւտ էթմէտիքճէ, էվ-
լատընըն վարիսի հիւքիւմէթ օլմասընը
մէնն իլլէմէք թէտալիւրի ազըլանէսի իլէ,
կիրիտի օլ տէրէճէ մաամուր վէ մէսուտ
գըլտը, վէ խալքը՝ քէնտի ազամէթի
չախսլիյէրինէ, եանի պաթըլիէթէրինէ
խըտմէթ էթտիրմէքտէ պուլունան ճի-
հանիլիլէրին շէօհրէթինէ թէգաուտիւմ
էթմէսի տախի, իչպու իթիտալընը սա-
եէսինտէ տիր. իսիլասէյի քէլամ ճէհէն-
նէմտէ էօլիւլէրին հաքիւմի ֆէվզ էլ ա-
տէսի օլմագլըղա սէզաւար պուլուլմա-
սընա սէպէպ տէ ատալէթի վագաասը
օլտու: —

«Մէնտօրուն պու միւքեալէմէսի էս-
նաաընտա ճէզիրէեէ մուվասալաթ պիրլէ,
հիւնէրվէրի ըիւր էսէր Տիտաղոսուն ինչա
էյլէմիշ օլուսլ, պիրլիւմ Մըսըրտա կէօր-
տիւլիւմիւզ ճէսիւմ լաքիւրինդոսուն թագ-
լիտի օլան պինանը կէօրտիւք. պիզ հէ-
նուզ տուրուսլ իչպու շաեանը իսթիգուս
լաքիւրինդոսու տէնէմէքտէ իքէն, պիր
տէ էհալինին սահլիլէ տօլմագտա օլտու-
ղու մէշնուտիւմիզ օլտու քի, քէօմէ քէօմէ
տէնիւզ գըքըսընա էր էյիճէ եագըն պիր
մահալէ գօշուշուրլար խի. պու թէլաշըն
սէպէպինի սիւսլ էթմէմիգտէ կիրիտի
նաւսիկրաստ իսմինտէ պիր ատէմ պիզ
շէօյլէճէ նագլ էթտի:

— Մինոսուն հաֆիտի, վէ Դեւկալիո-
նուն ֆէրպէնտի օլան իգոմենէս տախի,
սաիր միւլիւքիւ Եունանի իլէ պէրապէր
Տրոյլանըն մուհասէրէսինէ կիթմիշ իտի.
օլ շէհրին թախրիպ էտիլմէսինտէն սօնրա
կիրիտէ ալտէթ էյլէմէք իւզրէ սէֆինէ-
եէ լաքիւս օլմասընտա, էօյլէ պիր շիտ-
տէթլի ֆուրթունա վուգու պուլուր քի,
տիւմէնճի իլէ պէրապէր պիւթիւն ֆէննի
սէֆէրի պահրիտէ մահիր օլանլար զարգ-
լարընը մութլագ աուտ էտէրլէր:

(Մապասի սօնրա)

ՊԱՄՊՈՒՆՈՒՆ ԷՆՎԱՒ ԻՄԱԼԱԹԸ

Պ Ա Մ Պ Ո Ւ

Ֆեյէյին պիւրինսի սէնէսի եէտինսի
նիւսիսինին 110 սահիֆէսինսէ րէս-
մի վազ, վէ իզթիզայը հայինսէն
պահո օլունան Սէյլան աստաւընըն
թալիփօթ ազաճը կիպի, պուրատա
րէսմի վազ օլունան Պամպու տախի,
մանթագայը մահրուգատա, վէ խու-
սուսիյէ Զին վէ Հինո թարաֆլարըն-
տա օլուպ, վէ ասէթա օրալար էհա-
լիսինին քիւլլիւ իհթիեաճաթընը տէֆ
էթմէքտէ պուլունան սապիմնի վէ գա-
մըչսէվի պիր օթ սուր:

Պիր մուամմա եափըլսա քի, իպ-
թիտայը թէնէպպիւսինսէ օթ օլու-
ղու հալտէ, կիտէրէք գամըչ, վէ նի-
հանէթինսէ պիր ուլու ազաճ շէքի
ալան, վէ ինսանըն քիւլլիւ իհթիեա-
ճընտ եարտեան, եանի էնվաի թաամ
եափըլարագ էքլ օլունան, պինանըն
էօրթիւսիննէ տիրէյիննէ, ասղրամա-
սընա, տէօչէմէսիննէ վէ տահա նիչէ
եէրէրիննէ քէրէսթէ եէրիննէ գուլա-
նըլան, հէր նէվի էչեա, էաավաթ,
չալիլը, կէմի, գաեբզ, վէ տահա նէ-
լէր նէլէր եափըլան նէ տիր աէեու.
Պամպուեը պիւլէեէրէլիննէ օլու-
ղունա գարար վէրէմէեէճէքլէրի տէր-
քեար տըր:

Իչթէ Պամպու րէսմինսէ կէօրիւլ-
տիյիւ վէճհ իւզրէ, պու իհթիեաճա-
թըն քիւլլիւսիննէ իսթիմալ օլունուր:

Վէ էն զիեատէ սէֆասը, Կ-Յ փար-
մադ տա պիր պօղում թու թարագ 50-
60 գատէմէ եիւքսէքլիյիննէ գատար
ուզաեան Պամպու օլունալարընտա
պուլունուպ տա, րուզիկեար էսմէտէ
ճիւմէսինին պիրտէն խըչըր խըչըր է-
յիլիպ գալգմալարը սէյրինսէ տիր,
Լինսան պու մէնզարէեի ֆիւրի իլէ պիր
թաաավլուր էթսէ, նէ հիքմէթլի շէյ
օլաճաղընը գօլայճա տէրք էտէպիլիւր:

ԳԱՅՍԷՐԻՅԷՆԻՆ ԱԹԻԳ ԳՕՃԱՊԱՇԸԼԸՂԸ

Օնպիրիննի նիւսիսէնն սեյլամ (սա. 174)

Իսթիեար Յոփակիմէ, պիր դաչ կիւն
պու կիպի նասիհաթլար, վէ լաթիֆ ու
միւֆէրրիհ ճէվապլար իլէ ճէսարէթ վէր-
տիքտէն պաչգա, թա չօճուգլուղունտան
պէրու չօրպաճըլար, վէ Մեծաւոր Հայր
հագգընտա գալպինի իհթա էթմիչ օլան
գօրգուեու տա հափաչ հափաչ իզալէ է-
տէր իտի:

Պիր կիճէ արթըզ լագըրարընըն տէրի-
նիննէ տալըզ «օղլում տէտի, պու միւհ-
թէրէմ իսթիեար. պիր չօրպաճը, վէ եա-
թօտ պիր նաֆիլիւրիէյ կարգաւոր հէր
նէ իսէ, պիր սաի ստէմ տաիի թըսգը
օ տուր տէմէք իջուն գուլվէթլի ազըլ
իսթէր:

Անէրին՝ ալամ իւզէրիննէ հիւքմ ու թէ-
հսիր իլէտէն, վէ հէր քէսէ տէհէթ ու
հէյպիթ վէրէն հալլէրի նէ տիր տէր ի-
սէն, քէնտիլէրին տէ մէվճուտ պուլու-
նան պիր շէյ օլմանըպ, պիլլէրին քէօր
քէօրիւննէ օլան պիր գըեաս ու դահապը-
մըզ աըր. պիլլիւսիւ դահապ իլէ կէօզ-
լէրիլիլի սիհիլլէմէք իւզրէ, անէրին իս-
թիմալ էթտիյի տէ, անճագ պիր գուլ-
վէյի միւճպիլիէ օլուպ, օ տա պիրպիր-
լէրիննէ միւլթէրէքէն վէ միւսէլլէլն իս-
թիմալ օլունանագտա, վէ չօգ սըրալար-
տա տաիի մսզհարը միւլաֆֆազիլէթ
օլմագտա սըր:

Վէ էքսէրիլէթին արգասընտան կի-
տիլմէսի ազըլլարը չօգ օլուուղու իջուն
օլմանըպ, գուլվէթլէրի չօգ օլուուղու
սէպէպլէ տիր. եօգտա պու կիւնքի կիւն
պիլլի տիր տիր տիտրէտէն պիր չօրպա-
ճընն, եաթօտ կարգաւորուն էլինտէքի
ճէպը ֆուրսաթընը ալ պազալըմ կէրիտէ
նէ՝ գալաճագ աըր. օ տա սէնլի պէնլի
պիր տաի աաէմ գաթարընա կէչիպ տէ,
սէօզիւնիւն թէհսիրիննէ պիւսպիլթիւն
ղայպ իթմէեէճէք մի տիր. էկէր պու նու-
ֆուլ ու թէհսիրէ սէպէպ, ազլ ու զէ-
քեա օլմագ լեապըմ կէլսէ, արթըզ ճէպը

խթիմալինէ հաճէթ գալմադ, օ՛ էօյլէ պիր ճազիպի մանէվի տիր քի, ինսան ի-րաաէթի իլէ քէնտի քէնտիսինի հիւքմիւ-նէ թէսլիմ էտէր:

Հայֆա քի, ախիւլէրի իւզէրինէ հիւքմի էթմէք, վէ գուվվէյի նուֆուզ իլէթմէք չապասընտա պուլունան իպնի ինսան, ազըլ գուվվէթինի պուլամատըգճա, ճէպը գուվվէթինի անըն եէրինէ գալիմ էթմէք իսթէր, վէ պու կիւնքի կիւն ալթընտա էզիլալիսիզ իլթէ պու գուվվէթ տիր: Կիւն օլաճագ էվլատըմ, կիւն օլաճագ տըր քի, գուվվէյի ճէպըլէ մահվ օլուպ օրթատան գալգաճագ, հէր քէս հիւր-րիէթինէ մալիք օլաճագ, վէ պու կիւն-լէր մասալ քիթապլարընտա օգուռնաճագ տըր. պէնիմ էօմրիւմիւն արթըգ թէհամ-միւլիւ գալմաեըս օ՛ կիւնլէրի կէօրէմէզ իսէմ տէ, Ալլահ սիզէ ուզուն էօմիւր իհ-սան էթսինտէ կէօրէսինիզ:»

Իսթիհար պու ճէվապլարը սէօյլէտիք-ճէ, Յովակիմին կէօզիւ էօնիւնիւ գա-րարտան դօեու պուլունթլար թար ու մար օլմաեա, վէ գալպինտէ պիր եէնի ճէվ-հէրի ճէսարէթ փարլամաեա եիւզ թութ-տու, վէ արթըգ տէվրիսի կիւն Մեծա-ւոր Հայրըն հուզուրունա չըգմասընտա հալինէ հէյեթինէ, վէ թէհտիտամիւզ սէօզլէրինէ պագմաեարագ քէմալի սէր-պէսթի իլէ, վէ իսթիհարըն թաարիֆի միւճէսլինճէ պուլունմաեը գուրուու:

Լաքին էօթէտէ Մեծաւոր Հայր, էվ-վէլէրի հալ ու հէյեթինի սալընտան պիւս պիւթիւն միւլայիմէթէ թէպուիլ էթմիւլ օլտուղունտան, Յովակիմ հուզուրունա չըգմատա հանի օ՛ էվվէլէրի առէմ. եիւզ-լէրի զաեթթ պիր կիւլէճլիք բէյտա էթ-միւլ վէ տէ եէրէ պէրապէր էնտիրմիւլ իտի:

Լաքին Յովակիմ ալմըլ օլտուղուն նա-սիհաթա իթթիպաէն պու հալէ գաթան էհէմիլէթ վէրմէտիքտէն պաշգա «Մե-ծաւոր Հայր, տէտի. տիւանըզ պէրէքէ-թի իլէ արթըգ վիճուտա բահաթըմը պուլտոււմ. խղմնսնիճա տա բահաթ օլ-մագ իւզրէ գուլունուղուն ապաշխար-անըր հէր նէ իսէ, թաեին պուեուրսու-

նուզ տա չէքէյիմ վիրա գուսուրուն գալպիմի հէր տագըգա տըրմալաեօր:»

Աւաջնորդ Հայր՝ միրգոււմուն գապա-հաթ սահիպի օլմատըղըն Փիքրինտէն պիլիւր օլտուղունտան, պու թէքիֆի էվ-վէճէ հիւ պիր չէյէ վէրմէեիւ պիր գաշ տագըգա սիւքիւթ իլէ տիւլինտիւ. վէ սօնրատան, վար իսէ պու թարըր կէօս-թէրիւ իչուն թէճվիզ էտիեօր, եախօտ իլէմէյէ մէճպուր էտիլէն կիւնահ իչուն ապաշխարանի չէքմէք իսթէեօր տէյի հիւ պիր չէյ տէեէմէտի:

Ջիրա պաթնէն եալան իսէ տէ, սիւ-լէթի գահիրէտէ պիհագըն կիւլի օլան իչու թէտպիրին միւճիտէրի պուլունան Եզիա չօրպաճը իլէ Մէլքիէզ տիպարըն տալիս պունա հիւ պիր մանէա վէրէմէե-ճէք օլտուղլարը պէտիհի տիր աէր իտի:

Պինսին ալէյհ քէնտի բուհանի հիւք-միւնիւ իճրաեա մէճպուր օլարագ, Յու-վալիմին վանքտա սէքիւ նէվի շարթ իլէ պիր այ ապաշխարանի չէքմէսինէ գա-րար վէրիւ, քէյֆիէթի սիւրէթի ըիսմի-յէտէ Գայսէրիյէե տալիս պիլտիրտի. չօրպաճըլարա կիզլիսինտէ նէ եազուր իսէ արթըգ օնու Ալլահ պիլիւր:

Յովակիմին թաեին օլունտան ապաշխա-րանի շունլար իտի:

1. Պէհէր կիւն աէօրթ տէֆասընտա տա կոչնակ սէսի ալըր ալմալ Եկեղեցիէ էնիւլ նիհաեթինէ գատար տուրմագ:

2. Կիւնտէ իւլ տէֆա եանի սապահ, էօյլէ, ազչամ, Յ կանոն Սաղմու. վէ 7 գըլուի նարեկ օգուլմագ:

3. Ժամոտան չըգտըգտան սօնրա, պիր ինսան եիւզիւնէ պագմաեարագ, վէ շուրտա պուրտա օթուրմաեարագ հէման օտասընա գալիանմագ:

4. Ապաշխարանի պիթէսիէ տէկին պէհէր կիւն էօյլէ ժամընա գատար ծուլ, վէ օնտան սօնրա բէրհիլ թուլմագ:

5. Եաթիւր ժամընտան սօնրա եանի եաթաղա եաթաճաղը վագըթ, եիւզ ծուլի աղօթ էթմէք:

6. Հասալ էլ իճուպ պիր չէյէ իհթիւտ-ճը տալիս օլտա, Արեղայ վարդապետտէն պաշգասընա տէմէմէք:

7. Երկրորդի եկտինճի կրկնտէն սօնրա, իւշ կէճէ Սուրբ Գերեզման գափուստուն տա եաթըպ, վէ իւշիւնճիւ կրկն Ս. Գերեզմանա եիւզ սիւրէրէք մանաէն, վէ մատտէթէն իֆայը վազիֆէ գըլմագ:

8. Պու շարթըարըն հէր հանկիսինտէ գուսուր էտէր իսէ, թէքմիլ ապաշխարանիք իւք տէֆա իշուն պիր, իքինճի տէֆա իշուն իքի գաթըլանըպ, իւշիւնճիւ տէֆա իշուն իսէ, տահա աղըր շարթըար իւէ եէնի ապաշխարանիք թէրթիպ գըլընմագ:

Իշթէ պուշըար Յովակիմէ թէֆհիս օլունտուգտան սօնրա, Աբեղայ իւէ պէրապէր օտասընա կէօնտէրիլտի:

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՊԱՊ

Յովակիմ ապաշխարանիքըն իքինճի կիճէսի եաթսը ժամընտան չըգարագ օտասընա գափանըպ, վէ գօնուսու իսթիեարըն եանընա կէլէպիլմէսի իշուն, պիր աղ տահա վազըթ կէշիրմէք զայրէթինտէ իքէն, զաֆիլէն տիշարըտան պիր եապանճը սէսի ալտը:

Ձէվալընտ պու սէս հէր նէ գատար մէրագ պաղըլըտը իսէ տէ, տըշարընա չըգըպ տա իշի աննամագ իւզրէ սէրպէսթիլի օլմատըղընտան, օտասընըն գափուսու տրգասընտան գուլագ գօնաեարագ նէ օլտուղուն աննամանա նաֆիլէ չապալտր ըտը. նիշունքի էշիթտիլի եապանճը սէսինի պաշգա տէֆա հիշ տույմամըլ օլտուղու կիպի, իֆատէլէրինտէն՝ քէնտիսի կիպի պին տիւրլիւ թէհլիքէլէրտէն գուրթուլարագ կիւճ հալ իւէ կիճէլէյին վանքա տիւշմիւշ պիր եօլճու օլտուղու, վէ հէր նասըլ իսէ եանընտա քի իսթիեարըն օտասընա միւսաֆիր վէրիլմէք տէ պուլունտուղու աննաշըլըպ, վէ մէրագը պիւս պիւթիւն գապարըր ըտը:

Մէրագընըն արթմասընա պիրինճի սէպէպ պու եապանճընըն քիմ վէ նէճի օլպուղու, տիկէրի վէ էն տէհէթիլիսի իսէ, իսթիեարըն եանընա միւսաֆիր վէրիլ-

մէսիլէ արթըգ քէնտիսի իւէ կէօրիւշէ պիլմէսինտէն գաթը իւմիտ էթմէքտէ պուլունտուղու իտի:

Պիշարէ Յովակիմ պէօյլէճէ նաֆիլէ եէրտէ գալպինի տիւշարը իզթիրապ էտէր, վէ տէ պիլմէգ իտիքի, վուգուաթ արթըգ քէնտիսինէ եարտըմ էթմէեէ եօլալըլ, վէ էմարէլէրինի կէօսթէրմէեէ տէ պաշըլմըլ իտի:

Նիշունքի, պիր արալըգ սէս քէսիլտիքտէն, վէ իշէրիսինի տիւշարը էնտիշէ էտէն պիր գաշ ուզուն սասթըար կէշտիքտէն սօնրա, օտասընըն գափուսու ուսուլ իւէ թըգ թըգ վուրուլտու, վէ սըշրանարագ նաւըլ աշաճաղընը պիլմէեիպ, պիր տէ պազտը քի բէտէր չաղըրտըղը իսթիեար իշէրի սօգուլտու:

Պունու կէօրիւնճէ քէտէրի պիրտէն մէսէրէթէ թէպտիլ օլարագ, Մեծաւոր Հայր հուզուրունտա վազը օլան քիւլլիւ հալլէրի, վէ պիր այ իշուն թէրթիպ օլունան 8 նէվի ապաշխարանիք աննաթտըգտան սօնրա «աման բէտէր տէտի, իսթիեարա. չու սիզին օտանա կէլէն եապանճը միւսաֆիր քիմ տիր, աճապա պիլգիմ պիր պիրիմիլ իւէ գօնուշմամըգա մանի օլաճագ միւզիւր պիր քիմմէ մի տիր. չափուգ լութֆ էթ սէօյլէ պանա քի, գալպիմ րահաթ օլսուն. զիրա սէսինի ալալըտան պէրու եիւրէք թիւքէտիպ, վէ քէնտի քէնտիմի եէեօրումա»

«Խայըր էվլատըմ, տէտի իսթիեար, պօշ եէրտէ քէնտիսինի հէլաք էթմէ. պէն սանա նէ սէօյլէտիմ իսէ պիւթիւն պիւթիւն էսէրի սէմէրէյի թէճրիւպէմ տիր, սէն օնու թութ կիթ գօրգմա. իշթէ տէրտինիլէ տէվա օլմագ իւզրէ վուգուաթըն եարտըմըլը պաշըլտը. պու կիպի թասատտիլֆ, անճագ՝ պիր հիքմէթի Պարիտէն պաշգա շէյէ վէրիլմէգ. կէլէն եապանճը Ամասիատա Թաշ խանտա օտապաշըլըգ էտէր գայնըմ Գրիգոր տուր. էօյլէ պիր Ֆէտաքետր, էօյլէ պիր ինտանիեթիլի ատէմ տիր քի, չու գէմանտա էմապի եօգ տէսէմ ճալգ տիր:

(Գուսուրու պատեմա)

ՊԻՐ ՏԱՄԼԱ ՍՈՒ

Պատերէթի ինսանտա պաշլըճա իքի
նէվի գուսուր վար տըր. պիրիսի՝ պե-
հէր կիւն կէօրիւլիւպ տէ, կէօլլէր ա-
լըշմըշ օլան շէյլէրին թէպիլի մա-
հիւնէթիննէ զափլէթ, վէ տիկէրի՝
հէր ան կէօլ էօնիւնտէ մէվճուտ օլ-

մէվճուտաթ ու մախլուգաթը իլէ պե-
րապէր թէքմիլ քիւրրէյի տըղըն պաի-
սի հաեաթը օլտուղու, վէ պիր ճիւզի
միւֆարիգաթը պիւթիւն ալէմի տիւ-
չարը մահլունիւնէթ, վէ թուլուի իսէ,
զէրըլլէրէ վարասընա գոտար պաի-
շը հաեաթ ու մէսէրրէթ էթմէքտէ,
վէ նուրու, ես աէ զիւնայը հարարէթ-

ՊԻՐ ՏԱՄԼԱ ՍՈՒ

տուղու հալտէ, գուվվէյի պատերէ-
նին տաէմի թէալլիւզիւ ճիհէթիլլէ
մէքթում գալան, վէ քիւնհիւնէ միւթ-
թալի օլունաման հիքմէթլէր տէ
տէրքեար օլան աճղիւնէթ տիր:

Մէսէլա տաիմա կէօրտիլիւմիւզ
ճիհէթլէ էհէմմիւնէթտէն տիւշմիւշ,
վէ պիր տաիլիք քէսպ էթմիշ կիպի
օլան շէյլէր իշուն կիւնէշի միտալ կէ-
թիլիէ պիլիլիլ. օ կիւնէշ քի, հէր նէվի

մէնշուրու պիր տաղըգա հիւքմիւնիւ
իլլէթմէմէք լնաղըմ կէլտէ, քիւրրէմի-
զին մահվ օլուպ պիթէճէյի բոյ էլ այն
կէօրիւնմէքտէ պուլունտուղու հալտէ,
էհէմմիւնէթ սիլ սօեուլտան հէման պիր
կիւնէշ տէր կէչէրիլ. իլթէ տաիմա
կէօրտիլիւմիւզ ճիհէթլէ ինտիմիլ-
տէ էհէմմիւնէթինի զայպ էթմիշ օլան
շէյլէր հէվ պու գապիլտէն տիրլէր:

Գուվվէյի պատերէմիլզին թէալլիւզ

էտէմէմէսինտէն տօլաեը մահիեթինէ քէսպի իթթիլա էտէմէտիյիմիզ մատտէլէրէ կէլինճէ, հէման անտէն խարիճտէ օլարագ հիչ պիր չէյ եօգ տուր տէնէ պիլիրիզ. զիրա հէր հանկի չէյ օլուր իսէ օլուն, վէ իսթէր նազարը էհէմմինէթիմիզի ճէլպ էթմիչ, իսթէր իսէ տախմա կէօրմէքաէ պուլունտուզուսուզ ճիհէթլէ տաթլէշմիչ պուլունտուն. ճիւմլէսի տախի թահթը նազարը տաթլէ ալլանորդա հիքմէթի արթար, վէ հիքմէթի արթորդա, մէսէլէ իչինտէ ինտանըն ազլը ֆիքրի, Ովկիանոս տէնիզի իւզէրինտէ չալգանան պիր ուֆագ թէքնէ կիպի փօճալամսեա պաշլար:

Բասգալ տէրքի, «Ինտան» էթի իլէ տէրիսի արասընտա հասլ օլուպ տա նէվլ ու նիւմա պուլան, վէ չըպլագ կէօղ իլէ նատիրէն կէօրիւլէպլմէքտէ պուլունտան պիր ուֆագ գուրտու էլէ ալըն, վէ անտէ մէվնուա օլան զաեթ ինճէ իւզվէրէ տըգգաթ գըլսըն, աեագլարը իլէ պաղ եէրլէրինի, աեագլարընա գուվվէթ վէրէճէք մատտէնին ճէրէհան էտէճէյի տամարլարըն, տամարլարտա օլան գանլարըն, գանտա օլան տիլեաթը, վէ խըթլարըն տամլարըն, վէ տամլարըն պուլունտարըն արաշտըրըն. վէ պատէհու անլէրի տէ քէնտի ֆիքրինին գուտրէթի եէթիշտիյի գատար թագսիմ գըլսըն. էն սօնրաքի գըսմ հէր նէ իսէ պիգիմ մէվգաթի պահարմիզ տա իշթէ օ տուր» տէնու:

Վագաա տա էօյլէ տիր. զիրա թէտգիգինէ պէտ էթտիյիմիզ օ ուֆագ ճիւմին քէնտիին հէր նէ իսէ, անըն էն ուֆագ զէրէսի տախի թըպգը էօյլէ տիր:

Բասգալըն պու թէշպիհինէ մուվաֆրդ օլարագ, պիզ տէ պիր տամլա սուեու իրաէ էտէ պիլիրիզ:

Պուրատա վազ օլունան ըէսիմ պիր տամլա տուրկուն սու ըէսմի, վէ պիր տամլա տուրկուն սու իսէ, նէվ պէ նէվ շէքիլէրիլէ կէօրիւլէն զէրէլէրի ճամի տիր:

Տուրկուն սուտան պիր տամլա ալըպ տա, իքի եիւզ գաթ զիեաաէ կէօթէրէն պիր խուրաէպլին իլէ պագըլմատա, պու ըէսիմտէ պուլունտան, եախօտ ծնլարա պէնզէր օլան նէսնէլէր կէօրիւլէճէք տիր. տահա գուվվէթլի խուրաէպլինլէր իլէ անլէրին հարաքէթլէրի տախի միւշահատէ օլունա պիլիր:

Պունլարըն պաղլիլէրի եուվարլագ, քիմիսի ուզուն, վէ պաղիսի տէ պէյլա օլարագ նէվ պէ նէվ հայվանաթը սաղիւրէլէր օլուպ, պիր չօգլարը տախի, տէնիզ անասը, ետա տէ պիր մանթար շէքլինտէ պուլունմալին աչլըրլար, գափանըրլար, վէ քէնտի նաֆագալարըն իլէրինէ ալարագ եաշարլար:

Պունլարտա սու իչինտէ եիւզէն, վէ ճիւմի պիլա հարաքէ տուրուպ տա, զըլ կիպի օլան գոյրուզունու թէվրէնտիրէրէք նաֆագալըն էլէ կէթիւրէն պուլունտուզու կիպի, նէֆէս ալըպ վէրտիլէրի տախի միւշահատէ օլունուր, վէ իլէրինտէ քէնտիլէրինտէն ուֆագ պիր հայվանը եուտուպ տա միտէլէրինէ էնտիրմիչ օլանլար տախի պուլունտուր:

Իշթէ պասիրէթի ինտանըն գուտրէթի թէալլիւզ էտէմէմէսինտէն տօլաեը հիքմէթի նամալիւմ գալան չէյլէրին պունլար, վէ պունլարա միւմասիլ օլանլար օլտուզու կիպի, տախմա կէօր-

մէմիդլէ Եհէմմիեթինի զայս էթմիշ, վէ ինտիմիդտէ ատիլէշմիշ պուլունան շէյլէրին իսէ, պու կիպի ուֆագ զէր-րէլէրտէն հուսուլա կէլիպ տէ միւրիւ-րիւ զէման իլէ ճէսամէթ քէսպ էթ-միշ, վէ չըպլագ կէօզ իլէ կէօրիւմէք տէրէճէսինէ կէլիշ օլան շէյլէր տիր քի, անլէրի թէշրիհ էթտիլիմիզ հալ-տէ ճիւղլէրի զէրրէլէրէ գատար սա-եանաճաղը տէրքեար տըր:

ԻԹԹԻՀԱՏԸ ՊԵՇԵՐԻՅԷ

Օնիւջիւննիս նիւսիսէսէն տիւալ (սա. 107)

Պինաէն ալէհ ինսան՝ պէօյլէ պիր մուխաստէսաթա սահիպի հագըզի օ-լամազ օլտուղու կիպի, քէնտի էմէյի իլէ գազանըպ թէպիւիւշ էթմէքտէ օլան, վէ մալսյը գատիմինտէ օթու-րան պիր տտէմին, տիկէր պիրիսինէ պիր իճար, վէ իւճրէթ իթասընա մէճ-պուր օլամսեաճաղը տա ինքեար օ-լունամազ:

Անճագ՝ ինսանլար հաեաթ ու սէա-տէթլէրինի թէէմին էաէր օլան իթ-թիհատը պէշէրիյէ վազալիֆինի սուի իսթիմալէ ուղրաթմիշ օլտուգլարլն-տան, վէ նէշէլէրինին իսէ, պալէատա պէեան օլունտուղու վէճհ իւզրէ, ի-լիմ նուրունտան մահրում օլարագ ախլեագ պօզուգլուղու իշինտէ, վէ պազիլէրինին տախի թահիթը մէճպու-րիեթի սաիրէտէ պուլունտուգլա-րլնտան. եէքտիկէրին ճան, մալ, վէ ըրզընա թասալլութ նօգսան օլմամա-եա պաշլամիշ. պու կիպի թասալլութ ու թէհալիքտէն, հիշ պիր քիմէնին միւնֆէրիտէն քէնախիսինի մուհաֆա-զաեա միւգթէտիր օլամսեաճաղը ճի-

հէթլէ, ալէմին թէէմինի հուզուր ու իսթիրահաթը խուսուսու, եինէ քէն-տի իշլէրինտէն օլմազ իւզրէ պիր զա-թա իհալէ, վէ անըն թարաֆընտան տախի, էրպապը լիեագաթտան իգ-թիզա էթտիյի միգտար մուալլինլէր ալընարագ վազիֆէյի միւքէլլէֆէլէրի թաեին վէ իրաէ օլունմուշ, վէ իշթէ քիւրրէյի արզտա իսքեան էտիլմէսի, վէ հէր քէսին քէնտի զահմէթի իլէ թէպիւիւշ իթմէսի իշուն վէրկիլէր վէ իճարլար իթասը մէճպուրիեթի, պու ճիհէթտէն տօլաեը վուգուա կէլիշ տիր:

Վէ պիր տէ ումուրու նաֆաա ճի-հէթինտէ, եանի թէսհիլի մուամէլաթ, վէ թէէմինի իսթիրահաթը Եհալի զըմնընտա պիր տաղըն գալաըըըմա-սը, վէ եա տէ նէհրլէրին վէ կէօլլէ-րին թէպտիլի թարլը ճէրէեանը վէ սաիրէ կիպի խուսուսաթտա, վուգու պուլաճագ մէսարիֆաթ լեաղըմ կէ-լէնլէր իլէ պատէլ միւզաքէրէ իճրա-սընա թէշէպպիւս գըլընարգտա, հէր քէս թարաֆընտան թէսվիլէսինէ մէճ-պուրիեթ հուսուլա կէլիւ:

Իմսի ահատ թարաֆընտան մագա-սիտի մէզպուրէնին հուսուլի եօլուն-տա իթա օլունմուսը լեաղըմ կէլէն պիր մէպլալ, ագվամը սաիրէ իւզէ-րինէ պիլ հիւճիւմ, էմլաք ու էմլալի-նի իղթինամ, վէ եուրթ վէ եուլասը-նը թախրիպէ գըեամ իշուն վէրիլիւ իսէ, հիւսնիւ մուաշէրէթի, վէ հու-զուր ու իսթիրահաթի քիւլլիւէն միւ-լիլլ տիր:

Չունքի ալընան վէ աեատիյի զապ-թա կէշիրիլէն եէր զաթէն վար իտի, վէ հէմաէ ճանվէր էլինտէ օլմուեղպ քէնտի հէմ ճինսլէրիմիզ իւհտէսինտէ

իսի. վէ զապթ ու թէսիրի մէմալիք
իլէ, սէրվէթ վէ իսթիրահաթ թէզէյ-
եիւտ էթմէեիպ պէլքի օ նիսպէթտէ
թէտէննի տէ էտէր, վէ պուռնտան զա-
րարտան պաշգա հիչ պիր ճայը իսթի-
ֆատէ կօգ տուր:

Գիմ տէեէ պիլիւր, վէ տէ զանն է-
տէր քի, պու թարիգլէ եաշաեան պիր
գաւլմ վէ միլլէթ, քէմալը լէֆֆահ ու
ասաիշ իչլինտէ, վէ ինտանա մախսուս
պիր իսթիրահաթ իլէ եաշամադտա
օլուր տէեու:

Պէն աճիզանէ էօյլէ զանն էտէր,
վէ տէ գաւլիէն սէօյլէրիմքի, եաշա-
մագտա արանըլան իսթիրահաթ, հէր
հալտէ իթթիֆագը պէշէրիյէ իլէ էլ-
տէ էտիլէ պիլիպ, պու նօգթանը սա-
փընճա անը պուլա պիլմէք գապիլ
տէյիլ տիր:

Պու գաւլիմիզի կէօրիւպ էշիթտի-
յիմիզ վուգուաթ, վէ թէվարիսճէ
օլան գուեուտաթ տաիմա թաստիգ
էտէ կէլմէքտէ տիր. մէսէլա ճիւմէ-
տէն պիրիսի օլարագ քիւրքէյի արզըն
պիր գըթասընը մէսքէն իթթիսալ
էտէն, վէ Ֆրանսըզ նամըյլա եատ է-
տիլէն ուլու միլլէթին Պօնաբարթը,
հէմ ճինպէրիմիզտէն չօղլարընըն մահվ
ու թէլէֆինէ սէպէպ օլմուշ օլմասը-
նա, վէ թարիսինին պաշընտան աեա-
ղընա գատար գանլար ագմատա պու-
լունմասընա, իթթիհատը պէշէրիյէ
նօգթայը նազարընտան պագտըղմըզ
հալտէ, ֆիիլ ու հարաքէթինտէն ճին-
սի ինսանա նէ մուհատէնաթ չըգարա
պիլէճէյիլ տիր:

Գ. Ս. Կ.

(Մապաշի սօնրա)

Գ Ո Ւ Ն Տ Ո Ւ Չ

Ֆէլէյին պիրինճի սէնէսի 19 ունճու
նիւսիսինին 314 սահիֆէսինտէ լէսմի
վաղ օլունան թաթարիսթանըն միսք
քէշիսի պահսընտա, պիր պաշգա տէ-
ֆա տաիսի միսք քէտիսինին ահվալին-
տէն պահս էթմէքլիյի վաա էթմիշ ի-
տիք, պուրատա վատիմիղի իճրա է-
տէրիլ:

Պու հայվանըն էնվաի փէք չօգ օ-
լուպ, վէ պաշը իսէ, քէտի, քէօքէք,
եախօտ տիլքի պաշընա պէնղէր օլ-
տուլունտան, պիղճէ քիմիսինէ գուն-
աուզ, կոռքք. քիմիսինէ միսք քէտիսի,
քէշի մշկոյ. պաղիսինէ սու տիլքիսի,
ջրադունէս. վէ քիմիսինէ սաիսի սու
իթի շնջի. տէնիլմէքտէ իսէտէ, է-
սասէն իքի նէվի օլուպ պիր ճինսի
գույրուլու եասսը, վէ իւզէրին-
տէ պալըգ կիպի փուլ գապլը օ-
լան տըր քի, օ՛ ճինս անճագ չէմուլի
Ամէրիգատա, վէ Գանատատա պու-
լունուր:

Վէ տիկէր ճինսի իսէ, գույրուլու
թիւլլիւ վէ ուղուն օլուպ, Ասիանըն
մանթագայը պարիտէ ճիհէթլէրինտէ
չօգ պուլունուր, վէ իքիսինին լէսմի
տէ պուրատա վաղ օլունմուշ տուր:

Ամէրիգա գունաուլու սուտա եիւզ-
տիւլիւ գէման փուլլու գույրուլունու
տիւմէն կիպի գուլլանըպ, լաքին Ա-
նատօլու գունաուլու պալըգ եախօտ
սաիր տէնիլ հայվանաթը ալլամագ
իւզրէ անըն իլէ սուեու գարըշտըրը
վէ պուլանտըրը:

Տէրիլէրինին թիւլլէրի կիւզէլ օլ-
տուլու իշուն քիւրք եափմագ իւզրէ
ալճըսը փէք չօգ իսէ տէ, թութուլ-
մալարը զանէթ չէթին տիր, հէլէ

ԱՍԻԱ ԳՈՒՆՏՈՒՋՈՒ

Ասիա թորափլարներն գունաւորը վարդաւորը հիւս էթաթլէրի կիպի, ճան էլամէթի իլէ սուլարն էն տէրին եէրինէ գատար կիտիպ, օրատա գալարագ ավճը էլինէ կէչմէք իթէմէզլէր. վէ Ամէրիգա գունաւոր-

եափմալարը, վէ պիր չօգլարնէն պիր արատա սաքին օլմալարը հադգընտա, աթիգ հայվանաթ քեաչիփլէրի թա- լափընդան քիթապլար տօլուսու ա- ճաիպ մասալար եաղըմը իսէ տէ, շիմաիքիլէր ճիւմէսինի ճէրհ էտէրէք,

ԱՍԷՐԻԳԱ ԳՈՒՆՏՈՒՋՈՒ

զունուն էթի թաթլը վէ գալարուլու իսէ պալըգ չաչնիսինտէ օլտուզուն- տան, ալէլումում էքլ էտէրլէր:

Ամէրիգա գունաւորը պինտ մէյմարըլը, վէ իսքեանլարնա մախ- սուս օլարագ տաիրէ տաիրէ էվլէր, վէ եայգանմալարը իչուն հավուզլար

եալընըգ գուլիւպէ կիպի եէրլէր եա- փըպ օրալարտա իսքեան էթաթլէրի- նի, վէ քէրէսթէլէրի իսէ օրման ա- զաճլարընտան տիչլէրի իլէ քէսիպ, վէ չայլարա վէրէրէք իթէտիքլէրի եէրէ յոսգլ էտէր օլտուզլարնէր թա- տիգ էթմէքտէ տիրլէր: